

Constant in 2024

Constant is een vereniging zonder winstoogmerk, gevestigd in Brussel sinds 1997 en actief op het gebied van kunst, media en technologie.

Constant ontwikkelt, onderzoekt en experimenteert.

Constant leert van/houdt zich bezig met / praktijken vanuit feminismen.

Constant is geïnspireerd door de principes van Free/Libre + Open Source Software terwijl ze haar eigen kritiek formuleert.

Constant houdt van collectieve digitale artistieke praktijken en doordachte onderzoeken.

Constant organiseert transdisciplinaire werksessies.

Constant maakt installaties, publicaties en uitwisselingen.

Constant werkt samen met artiesten, activisten, programmeurs, academici, ontwerp(st)ers.

Constant is actieve archieven, poëtische algoritmes, lichaam en software, boeken met een standpunt, cqrrelaties, counter cartografieën, gesitueerd publiceren, e-sporen, extitusionele netwerken, tussenwerk, vrije graphics, performatieve protocollen, herleren, discursieve infrastructuren, hackable devices.

<https://constantvzw.org>

Een Wandelstok, Plakbriefjes, een Ander Lichaam

In 2024 richt het onderzoek van Constant zich op de toegankelijkheidsproblemen van fysieke en virtuele ruimtes.

Via werksessies, workshops en artistieke opdrachten, creëert Constant een ruimte voor artistiek-technische experimenten die dialogueert met urgente problemen rond toegankelijkheid.

De titel van dit traject verwijst naar verschillende dimensies van toegankelijkheid. De wandelstok is een fysiek hulpmiddel en het plakbriefje verwijst naar geheugensteuntjes zoals post-its of spraakassistenten. Het andere lichaam vertegenwoordigt de collectieve zorg die mensen verbindt, zowel formeel als informeel.

Werksessies

Een 'werksessie' zoals Constant die organiseert, is een vorm van een collectieve artistieke residentie. We brengen mensen met verschillende achtergronden samen rond onderzoek met een open einde. We nodigen mensen uit die willen nadenken over, en experimenteren met concepten, fenomenen, tools en infrastructuren die te maken hebben met digitale cultuur en het digitale leven. Als een collectief van kunstenaars, ontwerpers en onderzoekers die zich bezighouden met technologie, vragen we ons af hoe digitale tools samenhangendheid en inclusiviteit kunnen bevorderen, hoe we collectief verantwoordelijkheden en kennis kunnen delen, zodat het digitale mét ons werkt in plaats van tegen ons. We bundelen nieuwsgierigheid, solidariteit en wederzijdse steun, waardoor een werksessie een uitnodigende werkomgeving wordt. Brainstorms worden afgewisseld met praktische workshops, lezingen en collectieve studiemomenten. Er wordt geen druk gelegd op het maken van een eindproduct, maar er is ruimte om samen na te denken over ideeën en prototypes voor toekomstige ontwikkeling. Aan het einde van de week is er een informeel uitwisselingsmoment voor het publiek.

Drempel (interne werksessie)

Van 12 tot 16 maart 2024, Kaaithheater Studio, O.L.V. van Vaakstraat 81, 1000 Brussel

Voor de eerste werksessie kwam Constant samen met twee partnerorganisaties, Kaaithheater en Museum Dr. Guislain, om zich te verdiepen in verschillende thema's rond *toegankelijkheid*.

Enkele aspecten die werden onderzocht:

- fysieke ruimtes en hoe ze te doorkruisen;
- verwarrende bewegwijzering en andere vormen van institutionele navigatie;
- hoe kunnen verschillende talen en manieren van vertellen en verschillende niveaus van complexiteit naast elkaar bestaan?

- De groeiende rol van AI als een snelkoppeling om leesbaarheid en toegankelijkheid 'op te lossen';
- een blik op onze geliefde websites en hoe ze functioneren binnen bepaalde richtlijnen voor toegankelijkheid.

Verschiedende pogingen hebben ons geleid tot een verfijnder begrip van de manieren waarop toegang kan worden bereikt, en ook tot de introductie van nieuwe reflexen die nodig zijn binnen onze institutionele praktijken.

Oproep voor deelname: een Wandelstok, Plakbriefjes, een Ander lichaam

Van 02 juli tot 15 augustus 2024, online

In het kader van Constants eenjarige onderzoek naar toegankelijkheid, getiteld *Een Wandelstok, Plakbriefjes, een Ander Lichaam*, lanceerden we een open call voor een werkweek over toegankelijkheid, op het snijvlak van kunst, activisme, technologie en onderzoek. Deze oproep ging de deur uit voordat ons programma voor de week volledig was vastgelegd. De call was open voor iedereen, maar gaf voorrang aan mensen met doorleefde ervaringen van een functiebeperking, neurodivergentie, of andere uitdagingen op mentaal of fysiek vlak. Mensen uit alle disciplines waren welkom.

De volledige oproep kan je hier lezen:

<https://constantvzw.org/site/Oproep-voor-deelname-worksessie-een-Wandelstok-Plakbriefjes-een-Ander-lichaam.html>

Publieke presentatie: een Wandelstok, Plakbriefjes, een Ander Lichaam

Zaterdag 07 december 2024, Museum Dr Guislain, Jozef Guislainstraat 43B, 9000 Gent

Tijdens de werksessie *Een Wandelstok, Plakbriefjes, een Ander Lichaam* experimenteerde een groep van 30 mensen met verschillende achtergronden met speelse manieren om 'online te gaan', en zetten daarbij in op de schoonheid van dysfluency, 'ongewone' routines en onvoorziene ontsporingen. De werksessie vond plaats in **Museum Dr Guislain** in Gent van 2 tot 7 december 2024.

In de namiddag van zaterdag 7 december deelden we dit onderzoek door middel van een ruimtelijke opstelling, een speelveld waarop we het digitale fysiek en zintuigelijk maakten. Welke overwegingen worden in het leven geroepen via het denken met een 'toegankelijkheidsinterface' ?

Deze werksessie werd georganiseerd door Constant, in samenwerking met Museum Dr Guislain en Kaaitheater.

Artistieke opdrachten

Het doel van een artistieke opdracht is het bieden van een ruimte en middelen voor kunstenaars en kunstenaressen, onderzoek(st)ers, collectieven, hackers, ontwerp(st)ers, om te ontwikkelen, experimenteren en studeren. Ze werken samen rond tools en praktijken die het jaarlijkse onderzoek rond *SPLINT* (Speculatieve Libre Intersectionele Technologieën) informeren en ondersteunen.

Artistieke opdracht #1: Ahnjili ZhuParris

Van 01 maart tot 30 juni 2024, online

Constant was verheugd het project *Screen-to-Soundscape (STS)* van Ahnjili ZhuParris te ondersteunen.

Screen-to-Soundscape (STS) was een speculatief onderzoek dat resulteerde in een prototype: traditionele screenreaders werden nagebootst door een browser te transformeren in meeslepende soundscapes. Het prototype toonde hoe ruimtelijke audio kan zorgen voor een rijkere, betere ervaring met het navigeren van websites. Dit prototype maakte gebruik van gelaagde stemmen en ruimtelijke audio om gebruikers te helpen de plaats en context van de tekst binnen de browser te onderscheiden. Hierdoor werd de digitale toegankelijkheid aanzienlijk verbeterd. Via ruimtelijke audio, door AI gegenereerde stemmen en alt-teksten onderzocht Ahnjili hoe je toegankelijker digitale omgevingen kan creëren door traditionele scherminterfaces om te zetten in meeslepende en gepersonaliseerde soundscapes. Het idee was om digitale content intuïtiever en boeiender te maken, in het bijzonder voor blinde en slechtziende gebruikers.

Ahnjili ZhuParris is een machine learning-ingenieur, doctoraatsonderzoekster, kunstenaar en wetenschapscommunicator en werkneemster bij

een AI-startup. Zhuparris' artistieke onderzoek en haar inspanningen op het gebied van wetenschapscommunicatie zijn gewijd aan het vergroten van het bewustzijn over AI. Ze focust op onrechtvaardigheden veroorzaakt algoritmes, via o.a. geautomatiseerde besluitvormingssystemen. Met haar werk wil Ahnjili discussies stimuleren over de ethische implicaties van deze technologieën voor onze samenleving.

<https://www.artificialnouveau.com/>

<https://www.screentosoundscape.com/>

Voice Cloning workshop met Ahnjili ZhuParris

Zondag 28 april 2024, QO2, Koolmijnenkaai 30-34, 1080 Brussel

Als onderdeel van haar onderzoek in opdracht van Constant leidde Ahnjili ZhuParris een workshop op het festival *Oscillation* georganiseerd door onze partner QO2.

Deze 4 uur durende workshop was ontworpen voor beginners en mensen met programmeerervaring in Python. Deelnemers leerden er de basisprincipes van het klonen van stemmen, de toepassingen ervan alsook enkele ethische implicaties. Ze kregen de kans om hun eigen gepersonaliseerde gekloonde stem te creëren aan de hand van het Retrieval-Based Voice Conversion-programma.

In samenwerking met [QO2](#), werkruimte voor experimentele muziek en geluidskunst.

<https://www.oscillation-festival.be/2024/ahnjili-zhuparris-voice-cloning/>

Artistieke opdracht #2: Loraine Furter

**Van 01 september tot 31 december 2024,
Constant, Fortstraat 5a, 1060 Saint-Gilles**

Voor de tweede artistieke opdracht in 2024 nodigde Constant grafisch ontwerpster **Loraine Furter** uit.

Het idee was om haar interesse in feministisch, intersectioneel en toegankelijk design verder te ontwikkelen en daarbij de website van Constant als studiecasse aan te wenden. Zo hielp Loraine ons bij het ontwikkelen van een nieuwe website waar toegankelijkheid, experimenten en actieve archieven hopelijk hand in hand zullen gaan.

We wierpen een kritische blik op webstandaarden en de lange geschiedenis van Constant's online aanwezigheid op het world wide web. We vroegen ons af hoe we een duidelijke en beknopte structuur kunnen aanhouden, zonder te vereenvoudigen en het gevoel van avontuur en nieuwsgierigheid te verliezen, dat opborrelt bij het navigeren door de vele projecten, mappen en documentatieprocessen die doorheen de jaren deel uitmaakten van Constant.

Bio

Loraine Furter is grafisch ontwerper en onderzoekster en woont sinds 2007 in Brussel. Ze is gespecialiseerd in redactioneel ontwerp, hybride publiceren en intersectioneel xfeminisme. Ze ontwerpt en redigeert zowel papieren publicaties als web- en digitale publicaties en is vooral geïnteresseerd in de interactie tussen deze media.

<https://www.lorainefurter.net/en>

Workshops

De workshops bieden nieuwsgierigen een ingang tot de inhoud en methodologieën van de artistieke praktijken die Constant ontwikkelt. De workshops nemen verschillende vormen aan: ontvouwingen, inventarisaties, collectieve lezingen, levendige discussies, hackingssessies, enzovoort. Ze kunnen technisch, discursief, diepgaand zijn, of speculatief, praktisch, rommelig en leerzaam.

Knoppen

**22 en 23 maart 2024, GC Pianofabriek
(Cadzand zaal), Fortstraat 35, 1060 Sint-Gillis**

Tijdens deze workshop speculeerden we en maakten **prototypes voor aan- en uitknoppen, aangepast aan ons lichaam**. Wat voor soort knop zouden je hersenen, al dan niet neurodivers, graag willen maken? Welk gebaar wil je hand/ander lichaamsdeel doen om iets (technologisch) te activeren? Welk materiaal vind je aangenaam? Welke vorm zou zo'n knop moeten hebben? Wat is de schaal?

Samen met de deelnemers speculeerden **Wendy Van Wynsberghe** en **Alex Zakkas*** over gebaren, vormen, interfaces en de schaal van interacties. Er waren allerlei materialen voor prototypes beschikbaar, verschillend qua tactiliteit, vorm en gevoel. Iedereen werkte samen en deelde skills.

Tijdens deze eerste workshop bleven we in de prototypefase, met weinig of geen links naar andere apparaten. De tweede iteratie focuste op mogelijkheden tot verbinding.

***Wendy van Wynsberghe** is een DIY-, geluid- en hardwarekunstenaar en onderzoekster en maakt deel uit van het kernteam van Constant. **Alex Zakkas** werkt op het gebied van design, digitale cultuur en onderwijs. Zijn onderzoek is gebaseerd op experimenten met dagelijkse technologieën,

waardoor hij nadenkt over de techno-politieke transformaties die deze met zich meebrengen. Hij neemt deel aan processen die kritische praktijken activeren via het maken van tools. Binnen, tussen en naast academische instellingen.

In samenwerking met GC Pianofabriek.

Verbindende knoppen

**Van 13 tot 15 juni 2024, Zinneke Masuiplein
13, 1000 Brussel**

Tijdens deze workshop speculeerden we verder en ontwikkelden prototypes voor aan- en uitknoppen, aangepast aan ons lichaam, waarbij we ze **verbonden met elektronica**. Moet een verbinding praktisch, poëtisch of heel persoonlijk zijn? Moet hij je favoriete muziekplaylist activeren, iets fysieks openen of een veelheid aan mogelijkheden uitschakelen?

Dit was de tweede workshop in rij. De eerste editie vond plaats in maart 2024 en was gericht op prototyping. Deze tweede iteratie keek naar mogelijkheden van aansluitingen en connecties.

Op **donderdag 13/06 van 13:00 tot 17:00** vond de **Knop inloop kliniek** plaats, waar mensen prototypes konden maken, al gemaakte exemplaren konden catalogiseren of een knop meebrengen die extra aandacht nodig had. Op **vrijdag 14/06 van 10:00-17:00** en **zaterdag van 10:00-16:00** vonden workshops plaats voor het verbinden van de knoppen met elektronica.

Samen met de deelnemers speculeerden **Wendy Van Wynsberghe**, **Marie Verdeil** en **Raaf (Unbinare)*** over gebaren, vormen, interfaces en de schaal van interacties, en verbonden deze met [bela](https://bela.io/) netwerken, Arduino-achtige microprocessoren.

***Wendy van Wynsberghe** is een DIY-, geluid- en hardwarekunstenaar en onderzoekster en maakt

deel uit van het kernteam van Constant. **Marie Verdeil** is een ontwerpster die design gebruikt om uit te leggen hoe we technologie zien, ontwerpen en gebruiken. Deze praktijk is gebaseerd op empirisch (DIY) en empathisch onderzoek, vaak resulterend in het creëren van tools, methoden of ervaringen, in plaats van kant-en-klare oplossingen. **Unbinare** is een e-waste reverse engineering lab. Hun doel is om de toename van e-waste te verminderen door manieren te vinden om afgedankte elektronische apparaten te hergebruiken.

In samenwerking met Zinneke.

Li-Bat-Quest: Verpak jou batterij

**Van 20 tot 22 juni 2024, Constant Studio,
Jetsesteenweg 388, 1081 Koekelberg**

Een clandestiene bioscoop op een braakliggend terrein, een mobiel radiosysteem tijdens een betoging, een marktkraam om boeken te digitaliseren en uit te wisselen, of een geluidssysteem midden in een voetgangersgebied... Veel van de activiteiten die plaatsvinden om de stad opnieuw toe te eigenen en de openbare ruimte af te leiden van haar gebruikelijke consumptieroutines, hebben één ingrediënt gemeen: elektriciteit. In veel van deze situaties is de beschikbaarheid hiervan beperkt.

Er bestaan verschillende methoden om toegang te krijgen tot stroom op straat. Deze workshop wilde dit soort activiteiten ondersteunen op basis van een energiebron die tegenwoordig overal in steden aanwezig is: lithiumbatterijen. Naarmate de straten meer en meer gevuld worden met genetwerkte apparaten, hebben de batterijen van deze 'draadloze' toestellen steeds meer lithium nodig. Bovenop de schade die het mijnen van dit mineraal aanricht, ver weg en dichtbij, belanden veel van de e-scooters en e-bikes die in steden worden gedropt door verhuurbedrijven met durfkapitaal, vaak op vuilnisbelten en in het water. Redenen genoeg om

deze energiebron terug te geven aan het algemeen gebruik.

In de *Li-Bat-Quest workshop* toonden **Rufus** en **Alix Turcq** hoe je batterijen van elektrische fietsen kan hergebruiken als draagbare batterijen tijdens collectieve activiteiten in de openbare ruimte.

Er was geen voorkennis of vaardigheid nodig om deel te nemen aan deze workshop, enkel nieuwsgierigheid en het verlangen om elektronica in eigen hand te nemen.

De workshop vond plaats van 15u tot 20u. 's Ochtends, van 11u tot 15u, waren deelnemers ook welkom om samen te koken voor de dag, en ideeën, theorieën en ervaringen uit te wisselen.

Omdat er maar een beperkt aantal plaatsen beschikbaar was, werd voorrang gegeven aan groepen/projecten/individueen met concrete plannen om de resultaten van de workshop te gebruiken voor de creatie en ondersteuning van experimenteer- en solidariteitsruimtes in de stad.

¿ Verwarrende situaties met code ?

Constant opent een nieuw portaal om samen na te denken, te schrijven, te maken, te breken, te bakken en te bedenken wat een 'coding club' zou kunnen zijn. Het is een uitdaging om een ruimte te creëren die awkwardness, verwarringen en misbaksels rond code verwelkomt en stimuleert. We creëren een context die ons kan leiden naar het ontrafelen van verschillende thema's rond code, computing en hun politiek.

Dit initiatief nodigt mensen uit die nieuwsgierig zijn naar code: gedreven programmeurs, mensen die meer willen leren over code of die gewoon geïntrigeerd zijn door de mogelijkheden van niet-hiërarchische ecosystemen. Samen experimenteren we met onconventionele manieren om te leren over computers, programmeren en andere aspecten van het digitale weefsel in onze samenleving.

Deze club komt regelmatig samen in het kantoor van Constant.

1. HTML als begin

Zaterdag 24 februari 2024, Constant, Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

Na een introductieronde bekeken we de praktische kant van het schrijven van code. Het doel was om enkele eenvoudige HTML-pagina's te creëren. Daarvoor keken we naar hoe we HTML moesten schrijven, zochten we gratis en open-source IDE's en ontdekten we manieren om de eerste HTML-tags te schrijven. We vonden het fijn om te horen hoe de deelnemers zich welkom voelden en enthousiast waren om door te gaan.

2. Vrije werktijd

Zondag 2 juni 2024, Constant, Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

Voor deze tweede sessie organiseerden we een open moment. De bedoeling was om een gelegenheid te creëren waar mensen met verschillende interesses samen konden komen en delen waar ze mee bezig zijn, of gewoon deelnemen uit nieuwsgierigheid naar wat anderen zouden meebrengen. Hoewel de titel van de sessies de indruk wekte dat we ons zouden richten op codeergerelateerde projecten, leek dit mensen niet af te schrikken om deel te nemen. Het zorgde ervoor dat we een zeer diverse groep hadden, van activisten die interesse hebben in technologische veiligheid tot wevers.

3. Leesbijeenkomst rond het boek "Het Palestijnse laboratorium" met Sakinus

Zaterdag 6 juli 2024, Constant, Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

Tijdens deze bijeenkomst verdiepten we ons in de laatste hoofdstukken van Antony Loewenstein's "The Palestine Laboratory", met een focus op massabewaking en sociale media. Loewenstein onderzoekt hoe Israël zijn 'expertise' testte op de Palestijnse bevolking om wereldleider te worden in de export van militaire, cyber- en watertechnologieën.

We begonnen met een kort overzicht van de historische relatie tussen macht en technologie, met de nadruk op de groeiende toenadering tussen Big Tech en regering. Dit creëerde de context voor het begrijpen van de bredere implicaties van de technologieën die in het boek aan bod komen.

Vervolgens bespraken we de hoofdstukken over massasurveillance en sociale media, waarbij we specifiek de rol van Israëlische technologieën

analyseerden. We keken naar de ethische en sociale gevolgen op het gebied van privacy, vrijheid van meningsuiting en de wereldwijde impact van deze technologieën. We dachten na over hoe deze kwesties zich verhouden tot ons eigen leven. Het doel van de sessie was om deze complexe onderwerpen beter te begrijpen en een doordachte discussie aan te gaan over de balans tussen technologische vooruitgang en burgerlijke vrijheden.

Deelnemers waren welkom om de hoofdstukken te lezen, maar het was geen noodzakelijke voorwaarde om deel te nemen. We wilden niet te veel stress en zorgen veroorzaken over enige vorm van voorbereidend werk.

Deze sessie werd gefaciliteerd door **Sakinus**, master in literatuur en filosofie en momenteel ook masterstudente in digitale tekstanalyse. Haar academische focus is gericht op posthumanisme en de transformerende effecten van technologie op cultuur, het menselijk bestaan en sociale interacties. Sakinus' uitgebreide onderzoek geeft haar een diep inzicht in de manieren waarop technologische ontwikkelingen onze wereld beïnvloeden en herdefiniëren.

4. Lussen met crochet

**Zaterdag 19 oktober 2024, Constant,
Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis**

Stel je een haakworkshop voor waarin patronen worden gezien als levende algoritmen, met elke steek als een stap in een patroon dat zich gaandeweg ontvouwt. Hoewel computers haakpatronen genereren, is het de menselijke hand die ze tot leven brengt - elke lus voelen, door elke steek navigeren en onderweg aanpassingen maken. Deze workshop nodigde deelnemers uit om te vertragen en samen het proces te verkennen, waarbij elke steek werd opgedeeld in eenvoudige, toegankelijke stappen.

Ervaring met haken was niet nodig om mee te doen, en we verwelkomden iedereen, inclusief linkshandige deelnemers.

Deze sessie werd gefaciliteerd met de hulp van **Elodie Mugrefya**, die deel uitmaakt van het team van Constant.

5. Voor altijd werken in uitvoering

**Zaterdag 23 november 2024, Constant,
Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis**

Tijdens deze verwarrende coderingssituatie deelden we onze onafgemaakte, opgeslagen, mislukte, en langzaam vergeten projecten met elkaar; die stukjes code, ideeën en experimenten die nooit de eindstreep hebben gehaald. In plaats van ons te richten op gepolijste resultaten in een wereld die voortdurend streeft naar efficiëntie, snelle oplossingen en meedogenloze productiviteit, namen we de tijd om het onvoltooide te waarderen en de ritmes van het creatieve proces te omarmen - de pauzes, valse starts en onverwachte richtingen.

We verkenden dit idee aan de hand van het concept 'crip time', dat ons uitnodigde om te vertragen, voortgang te heroverwegen en de rommelige, niet-lineaire aard van creatie te eren. 'Crip time' verzet zich tegen het idee dat productiviteit de ultieme maatstaf is en herinnert ons eraan hoeveel waarde er zit in het onvolledige en het onopgeloste. 'Crip time' maakt deel uit van een tegenverhaal dat de cultuur van efficiëntie in twijfel trekt.

We begonnen met een korte lezing die de obsessie met efficiëntie bekritiseerde en ons uitnodigde om na te denken over andere manieren van denken over tijd.

6. *Al., als in, Awkward Inscriptions, ...*

**Donderdag 12 december 2024, Constant,
Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis**

Op 12 december van 14u00 tot 17u00 nodigden we vrienden en kunstenaars van het Constant-netwerk uit voor een gesprek over *Al., als in, Automated impossibilities, Agnostic Inventions, Affective Infrastructures, Astringent Influxes...*

Tijdens deze sessie namen we praktische stappen om onszelf te oriënteren in relatie tot de woekerende aanwezigheid van de financiële, technische en politieke constructie die doorgaans ‘Kunstmatige Intelligentie’ wordt genoemd.

De sessie maakte deel uit van een voortdurende poging om uit te zoeken hoe we verschillende vormen van politieke weigering met elkaar kunnen verbinden en concrete steun kunnen bieden aan onderhandelingen en ultimatus, waarmee veel mensen uit ons netwerk te maken krijgen in hun respectieve instellingen, werkplekken, collectieven, enz. Sommigen van ons werken intuïtief en individueel, maar we willen een collectieve inspanning leveren voor meer tastbare methodes, die ons werk kunnen helpen en die we kunnen delen met onze netwerken.

We hielden een voorstelronde waarin we een aantal gedeelde vragen, zorgen en actuele hulpmiddelen in kaart brachten.

Daarna presenteerden **Vivien García** en **Femke Snelting*** hun verschillende perspectieven deelden op wat zij ‘de AI-zwandel’ noemen, gevolgd door reacties en een uitwisseling met de deelnemers.

We sloten de sessies af door in kleinere groepen terug te kijken op de vragen waarmee we begonnen en waar mogelijk bedachten we concrete scenario’s om uit te proberen.

* **Vivien García** heeft een doctoraat in de filosofie en is onderzoeker bij het laboratorium Filosofie, praktijk

en taal van de Universiteit Grenoble Alpes. Hij is ook vertaler en schrijver. **Femke Snelting** ontwikkelt projecten op het snijvlak van uitgeverij, feminisme en vrije software. In verschillende constellaties werkt ze aan het herdefiniëren van computationele praktijken om zich te ontworstelen aan de technologische monocultuur. Ze maakt deel uit van The Institute for Technology in the Public Interest, een trans-praktijk bijeenkomst van activisten, artiesten en theoretici.

Constant_V

Constant_V is een reeks kleinschalige installaties in de vitrine van het kantoor van Constant. Deze installaties gaan soms gepaard met een workshop door de kunstenaar(s) waardoor niet alleen het eindproduct, maar ook het creatieproces centraal komt te staan.

Constant_V gebruikt het raam als een membraan: het toont kunstenaars en projecten die verbonden zijn aan Constant. Constant_V geeft voorkeur aan het tonen van werken in ontwikkeling, en geeft zichtbaarheid aan de conceptuele, technische en collectieve aspecten van het creatieproces. Constant_V toont werk dat gemaakt is met vrije software, en dat wordt gedistribueerd onder een open content licentie. Op deze manier geeft Constant_V voorbijgangers inzage in de wereld van F/LOSS kunst.

Constant_V toont uiteenlopende soorten digitaal werk: van video tot interactief werk, van grafisch ontwerp tot gehackte machines en prototypes.

KaraoPo - Zingen in de ruïnes van High Tech (workshop)

13 en 14 januari 2024, Constant, Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

KaraoPo is een strategie om onze favoriete liedjes, die soms problematisch zijn, een andere wending te geven. Het doet ons denken aan liedjes die we graag uit volle borst zingen, op feestjes, met vrienden, op straat of bij betogingen. *Zingen in de ruïnes van High Tech* was een collectieve workshop waarin we samen een liedje kozen en de tekst ervan veranderden om er een techno-feministische draai aan te geven. Op zondag 14 januari konden we onze nieuwe hit zingen tijdens de finissage van de tentoonstelling *Dromen in de ruïnes van High Tech*. De KaraoPo (KARAOkés POLITiques) werd geleid door **Amal Alpha** en voor deze workshop riep ze de hulp in van kameraad **Lambda***.

De workshop was open voor iedereen, met voorrang voor gender non-conforme wezens, trans, dykes, inter, bi, non-binair en vrouwen.

***Amal Alpha** gebruikt karaoke als een medium om de stem te emanciperen en te bevrijden. Ze organiseert *Queeraokés* waar iedereen kan schitteren voor een gepassioneerd publiek. Ze is ook een van de initiatiefnemers van *Sharkaraoké*, een praalwagen die rondreist tijdens betogingen in Genève en #karaopo-video's uitzendt. **Lambda** is lid van het radioteam *Du love révolutionnaire sur vous*, waar ze de column *Super Poke Radio Ball Z Mortal Queer Fighters* schrijft. Ze zingt in artistieke duetten en coördineert een feministisch koor in Genève. Ze vertelt ook verhalen als kunstenaar en gameontwerpster.

Voorbeeld van een vorige sessie: *Oops i burnt it again*:

<https://tube.systemserver.net/w/aqXkVsf6DfLibwAULN7CE2>

Cypher Sex X Oddd (installatie)

Van 22 februari tot 08 april 2024, Constant, Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

Opening: donderdag 22 februari 2024 vanaf 18:00 uur

Als start van deze nieuwe jaarreeks vierde Constant de publicatie van de handleiding *How to Cypher Sex: A Manual for Collective Digital Self-Defense Guides*. Constant steunde het collectief **Cypher Sex*** bij het maken van deze 'how to'-handleiding, een verzameling strategieën voor het schrijven van lokaal georiënteerde digitale zelfverdedigingsgidsen ter ondersteuning van LGBTQ* mensen, vrouwen en sekswerkers. De handleiding bevat overzichten, bronnen, links, methodes en interviewvragen die relevant zijn voor diverse internationale organisaties die pleiten voor zelfversterking door online identiteitsbeheer en andere digitale

zelfverdedigingsstrategieën. Constant nodigde Oddd uit om deze vitrine te ontwerpen.

* **Cypher Sex** is een queer feministisch collectief dat LGBTQ*-personen, vrouwen en sekswerkers helpt in hun gebruik van online diensten en digitale gereedschappen via workshops, gidsen en persoonlijke advies.

https://www.inventati.org/cyphersex/Howto_CypherSex/

<https://oddd.contact/>

Declarations (werksessie en installatie)

Van 01 tot 05 april 2024, Constant Studio,

Jetsesteenweg 388, 1081 Koekelberg

Van 12 april tot 30 juni 2024, Constant,

Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

Opening: vrijdag 12-04-2024 18u00 → 00u00

Opendeur: 13 en 14 april 2024 14u00 → 19u00

Opendeur: 20 en 21 april 2024 14u00 → 19u00

Declarations is een doorlopend artistiek onderzoeksproject dat kijkt naar de poëtische materialiteit van de CSS-webtaal. Het project is geïnitieerd door grafisch ontwerpster Doriane Timmermans, lid van het collectief [Open Source Publishing](#).

CSS vertelt een browser, scherm, telefoon, smartwatch - en andere toestellen uit het verleden en in een nog ongekende toekomst - hoe tekst stroomt, ruimtes worden verdeeld, hyperlinks worden aangeklikt, menu's worden uitgevouwen en meldingen opborrelen. Het zorgt voor kleuren, beweging, scrollen, animaties en flexibiliteit. Elke regel in de CSS-taal wordt een 'declaratie' genoemd.

Doriane nodigde een groep kunstenaars en kunstenaressen, schrijvers en schrijfsters, amateurs, ontwerpers en ontwerpsters en hackers uit, om samen te kijken naar veranderingen in

ontwerppraktijken die een gevolg zijn van de natuur van het web: omdat het web uit tekst bestaat, wordt vormgeven ook een schrijfpaktijk.

Makers van het web zijn zowel auteurs als architecten geworden, en websites zijn relationele creaties. We kunnen ons de vraag stellen wie beslist over de woorden die we gebruiken om het web vorm te geven, en welke gevolgen ze hebben voor ons gebruik ervan, machtsrelaties en toegankelijkheid.

De groep onderzocht hoe de kneedbaarheid van taal wordt gebruikt om een dialoog aan te gaan met een veelheid aan onbekende webben; net zoals de woorden die we kiezen om een verhaal te vertellen, zegt het ontwerpen met 'declaraties' iets over onze intenties en programmeert het verhalen in de artefacten die we creëren.

De eerste resultaten van dit onderzoek werden getoond in een installatie in de vitrine van Constant.

Deze installatie nam deel aan de opendeur-weekends van Parcours d'Artistes Sint-Gillis 2024.

<https://declarations.style/observatory.html>

<https://parcoursdartistes.be/>

Declarations: Website fabulations (workshop)

06 en 07 september 2024, Constant Studio,

Jetsesteenweg 388, 1081 Koekelberg

De workshop *Website fabulations* verkende aanpassingen aan websites als een manier om acties te ondernemen op reeds ontworpen websites. Geïnspireerd door het begrip 'tactisch ontwerp' (vgl. Nolwenn Maudet), remixten we het web als user-hackers. Daarbij stelden we ook de vraag naar onze agency als individuen en collectiviteiten op het web.

Het aanpassen van webpagina's door de gebruiker maakte vroeger deel uit van collectieve ruimtes op het web (geocities, myspace, tumblr en handgemaakte webpagina's en webrings). Nu zijn

die ruimtes homogeen en afgeschermd door bedrijven zoals Instagram, Twitter en Tiktok. Er blijft nog altijd een interessante benadering bestaan: je kan browser-extensies invoegen tussen het opgelegde ontwerp en de actuele pagina's, en op die manier live aanpassingen maken. Maar wat betekent het op politiek niveau om ons los te maken van de mainstream-praktijk en onze eigen alternatieve bubbel te creëren? *Website fabulations* stelde voor om websites om te vormen tot een poëtisch medium en collectieve fictie te creëren, met een focus op verhalen, commentaar, kritiek en toegankelijkheid.

We werkten met scratch, een browserextensie gemaakt voor het project *Declarations*. De naam verwijst naar het scratchen van DJ's en het wegrassen van het oppervlakte, waardoor de code van de webpagina zichtbaar wordt. Met Scratch kan je een etherpad als CSS stylesheet toevoegen aan een of meerdere websites. De wijzigingen zijn zichtbaar voor de gebruikers van de extensie. Wie de extensie installeert, kan ook de css op de pad aanpassen.

We maakten dus 'website fabulaties' die konden bestaan uit een website, waarop je maar één DOM-element per keer ziet; een website waarop elke interactie geluid maakt, een website waarop het weer invloed heeft op wat je ziet, een website die in andere richtingen scrollt dan van boven naar beneden, een website waarop alle afbeeldingen op één plek staan, enz.

Gedetailleerd programma

Vrijdag 6 september 2024, 10u00 → 17u00

→ Van 10u tot 12u30 introduceerde kunstenaar **Doriane Timmermans** het onderzoek *Declarations*. Daarna deelden de deelnemers korte verhalen over surfen op het web: dingen die ze leuk of niet leuk vinden, wrijvingen en wonderen.

→ Van 14u tot 17u, na een presentatie van de extensie scratch, werkten de deelnemers in kleinere groepen aan het bespreken van fabulaties op websites.

Zaterdag 7 september 2024, 10u00 → 17u00

→ Van 10u tot 12u30 werkten de deelnemers verder in groep en implementeerden ze een aanpassing met de scratch extensie via het collectief schrijven van CSS (en ook een beetje javascript). Voor de lunch toonden deelnemers hun werkproces, als een collectief leermoment, en deelden ze indrukken over het aanpassen van websites die je niet zelf ontworpen hebt.

→ Van 14u tot 17u hielpen we elkaar met het afwerken van onze remixes en documenteerden we onze interventies in de extensie en de verhalen die erbij horen.

Bye Bye Binary: typotheek 2.0 lancering (installatie en workshop)

Van 26 september tot 16 januari 2025,

Constant, Fortstraat 5a, Sint-Gillis

Zaterdag 09 november 2024, Constant,

Fortstraat 5a, 1060 Sint-Gillis

Vernissage: Donderdag 26-09-2024 18:00 → 22:00

Bye Bye Binary (BBB) is een Frans-Belgisch collectief, opgericht in 2018. Hun doel is om nieuwe typografische vormen te verkennen aangepast aan de Franse taal. Hun onderzoeksfocus ligt op de creatie van lettertypes* waarbij ze experimenteren met taal en post-binaire inclusief schrift.

In 2024 zette het collectief een nieuwe versie van hun typotheek online, met een groot aantal post-binaire lettertypes!

De typotheek verzamelt en verspreidt lettertypes die binnen en buiten het collectief zijn gemaakt. De bedoeling is dat de typotheek door zoveel mogelijk mensen kan worden gebruikt. Het BBB-collectief biedt deze ruimte aan als een gastvrije plek voor mede-queer letterontwerpers, die hun lettertypes willen publiceren op een plek die hun waarden deelt. Lettertypes ontwerpen is niet het enige doel van BBB. Het collectief wil het debat voeden over de politieke impact van grafisch ontwerp, taal en de representatie van lichamen en identiteiten. Het collectief neemt een activistische en sociale positie

in. Ze werken door en voor betrokken mensen, vanuit een feministisch, queer, trans, gay, biseksueel en lesbisch perspectief.

De lancering was ook een gelegenheid om de pas uitgebrachte licentie *CUTE (Conditions d'Utilisation Typographiques Engageantes)* te bespreken!

Tijdens de workshop op 9 november bekeken we van dichterbij de typotheek en de CUTE- licentie, beide ontworpen door het collectief Bye Bye Binary.

** letters, ligaturen, midden punten, verbindende of symbiotische elementen*

<https://typotheque.byebyebinary.space/>

Constant_V op verplaatsing (tentoonstelling)

**Van 24 tot 27 oktober 2024, n0dine,
Lakensestraat 105, 1000 Brussels**

***WANNEER**

Opening: Donderdag 24 - 10 - 2024 17u00 -> 21u00

Presentatie: Donderdag 24 - 10 - 2024 18:30 -> 20:00

Tentoonstelling: 25 -> 27 - 10 - 2024 13u00 -> 18u00

***WAT**

Constant nodigde de kunstenaars uit van de 4 laatste projecten die we toonden in de vitrine van Constant. Samen maakten ze een groepstentoonstelling. Het was een manier om terug te kijken naar het werk en de evolutie ervan, en welke nieuwe urgenties en thema's er spelen.

***OVER DE INSTALLATIES**

Computational arabic 'العربي الرقمي' door Rita-Josy Haddoub

Binnen een urgente temporaliteit mobiliseerde een circulatie van militante teksten netwerkinfrastructuren in oscillaties van «feedback-repetities». Via een tekstuele montage bracht dit werk een collectieve 'gedachte-in-wording' in kaart die voortkwam uit het gebruik van sociale mediaplatforms. De idee van 'Computationeel

Arabisch' - العربي الرقمي - baseert zich op de fragiele spanning tussen het verzet tegen formuleringen van alternatieve netwerksystemen en het opereren binnen de exponentiële technologieën van gewelddadige grensbewaking.

Complicit Chips, Nano-Cybercide door The Underground Division

Een poëtisch verslag van Complicit Chips. Een poging om de mistige wereld van versnelde softwaregestuurde hardware aan te pakken in een tijd waarin de nano-necropolitiek van micro-elektronica een andere draai geeft aan wat Miriyam Aouragh "cybercide" heeft genoemd. Wanneer het ongedaan maken van banaal geweld zowel ondoenbaar als het enige verantwoordelijke lijkt om te doen, wat doen we dan, hoe draaien we in de richting van bevrijding en het helen van diep beschadigde gronden en volken? Deze animatie maakte korte metten met de alledaagse medeplichtigheid die wordt georkestreerd door een industrie die onze infrastructurele verbeelding betovert, onze zakken verwarmt en het scherm waar je naar kijkt realiseert.

Les Télépathes door Claire Williams

'Les Télépathes' was een installatie die vertrok vanuit slaperigheid, hypnotische en comateuze situaties. Ze stelde de vraag naar de materialiteit van ons bewustzijn en wat die gemeenschappelijk heeft met de machines die we creëren in navolging van onze neuronale activiteit. 'Les Télépathes' verkende deze spectrale toestanden via opnames van de neuronale activiteit van mensen die in een diepe coma verkeren. Ze verbeeldde een "telepathisch apparaat", waardoor hun elektrische activiteit doorgestraald werd en navigeerde in de vorm van golven en geluiden. Zo stelde de installatie een soort collectief parallel bewustzijn voor, een spectrale wereld op basis van onze elektromagnetische en psychische activiteit.

Le sanglier et le papillon - La mue door Jen Debauche

De radiocreations, het eerste resultaat van een zes jaar

lange zoektocht, vonden hun weg naar *L'ANCRE*, een film geboren uit een herontworpen Noordpool en de verhalen van mensen die een psychose hebben doorgemaakt. Als voorlopers van een soms verspreid, soms gecondenseerd onderzoeksproject, waar theorie en praktijk botsen met persoonlijke verhalen, leidden ze tot vruchtbare ontmoetingen en brachten ze ruw, anoniem materiaal voort dat de kunstenaar vorm gaf en omzette voor de film. Tussen levensechte fictie en gefictionaliseerde werkelijkheid stellen deze creaties de taal in vraag, proberen ze nuances te vatten en openen ze ruimte voor de woorden van de betrokken personen.

In samenwerking met Nadine.

Inslagen

Inslagen zijn thematische artikelen, geschreven door externe kunstenaars in opdracht van Constant. Ze behandelen thema's die centraal staan in het onderzoekprogramma van Constant en die meerdere activiteiten doorsnijden.

Patiënt, Geduld - Perspectief(en) op de tijd veranderen

In uitvoering, online

In het kader van het themajaar *Een Wandelstok, Plakbriefjes, een Ander Lichaam* keken we naar verschillende perspectieven op tijd en nodigden we **Al Versieux** uit om aan een inslag te werken. Het artikel geeft inzicht in hoe tijdsperspectieven eruit

zouden kunnen zien in de context van een chronische en terminale ziekte.

Dit artikel is een bewerkte versie van een gesprek op 24 juni 2024. Het is opgenomen met automatische ondertiteling in de open source videoconferentiesoftware BigBlueButton (BBB) en vervolgens bewerkt tot een min of meer samenhangende tekst. Sommige delen van de tekst zijn ook getranscribeerd, omdat het Engels te wazig was geworden voor de automatische ondertiteling van BBB. De tekst is verdeeld in 7 delen. Je kan de tekst in zijn geheel lezen, enkel de vetgedrukte tekst of als remix.

Het artikel is in de maak en zal begin 2025 op de website van Constant verschijnen.

Publicaties

Constant publiceert regelmatig, binnen de context van haar eigen programma of externe projecten waaraan ze meewerkt, publicaties die haar *Constant Calibre* online bibliotheek verrijken. Deze publicaties maken het mogelijk om het onderzoek van Constant en haar netwerk te visualiseren en tastbaar te maken. Deze publicaties zijn gemaakt met Free, Libre en Open Source software en worden verspreid onder een vrije licentie. Ze zijn beschikbaar in pdf- en/of papierformaat, of alleen als webpagina's.

<https://calibre.constantvzw.org/>

SpecXcraft (Boekpresentatie)

Maandag 27 mei 2024, Faculteit Architectuur van ULB, Flageyplein 19, 1050 Elsene

SpecXcraft: Speculative crafting for un/common future in Brussels / Fabriquer collectivement d'im/possibles futurs pour Bruxelles is een collectieve publicatie, een meerstemmig verslag in woord en beeld van het werk van vier Brusselse verenigingen tijdens een periode van 18 maanden.

Natagora, Centre Vidéo Bruxelles, Constant en Espèces Urbaines/Urban Species zochten naar meer gesitueerde, relevante en collectieve manieren om zich de toekomst van Brussel voor te stellen. Ze deden dit op basis van hun respectieve praktijken en strijd, hun engagement voor ecologische on/rechtvaardigheid, sociale on/rechtvaardigheid, technologische on/rechtvaardigheid en epistemologische on/rechtvaardigheid in Brussel.

Dit project en de publicatie ervan werden gefinancierd door Innoviris/Cocreate.

Splinter, een stripverhaal

Vanaf 01 december 2024, online

Binnen Constant vinden wij het niet eenvoudig om inzicht te geven in de technische complexiteit die Splinter, onze lokale server, mogelijk maakt. Omdat wij ons hardnekkig wijden aan het ontrafelen van de technologieën die wij samen gebruiken, beslisten we om een stripverhaal te maken waarin we *Splinter* uitleggen.

Het stripformaat was een manier om te experimenteren met metaforen en verhalen die de technische uitleg van splinter toegankelijker maken.

Constant Zine 2024

In uitvoering

Tijdens het artistieke programma 2023-2027 publiceert Constant jaarlijks een **Zine** met een subjectief overzicht van wat er in dat jaar is gebeurd. De focus van 2024 lag op *toegankelijkheid*. In deze kleine maar warme publicatie proberen we onze ervaringen, reflecties, ontdekkingen en desillusies te vertellen.

De publicatie wordt collectief gemaakt met behulp van etherpad, paged.js en veel php/css/js. De creatie en de afwerking van dit zine wordt gefaciliteerd door grafisch ontwerpster **Sarah Garcin**. De zine wordt gedrukt bij **chez Rosi** in Brussel en is ook beschikbaar zijn als pdf op *Constant Calibre* online bibliotheek.

Hou onze website in de gaten voor de aankondiging van de feestelijke lancering, die in de eerste helft van 2025 zal plaatsvinden!

En meer

Dit is een waaier van externe opdrachten - zoals lezingen, workshops, enz. die Constant ontwikkelt op aanvraag - en projecten die geen deel uitmaken van het hoofdprogramma, in samenwerking met partners of met de steun van Constant.

Curseurs #2!

Vanaf 01 februari 2024, in Brussel

Met veel plezier hebben we het tweede nummer aangekondigd van het *Curseurs* magazine!

Dit nummer was gewijd aan de toenemende druk van computationele infrastructuren en methoden in het onderwijs, en aan de mogelijke Libre-paden om af te wijken van de gedwongen platformisering.

Je kan het hoofdartikel en de inhoudsopgave van dit nummer [hier](#) vinden.

In het magazine vind je ook een artikel van **Alex Zakkas**, **Janneke Wubs** en **Martino Morandi** over het gebruik van DiCE, een evaluatieprogramma van de Den Haag hogeschool voor toegepaste wetenschappen. De grondige analyse van de software, in samenwerking met een groep docenten van de afdeling sociologie, was sterk geïnspireerd door projecten als de [Monday Readings](#) en de [Relarning Series](#).

Je vindt *Curseurs* in vele culturele en alternatieve ruimtes in Brussel, en bij ons op kantoor!

Het magazine is een initiatief van onze partner Tactic.

<https://www.curseurs.be/>

Anti-Koloniale Tech tussen verzet en ongemakken @ Transmediale

**Vrijdag 02 februari 2024, Betonhalle,
Kulturquartier, Gerichtstraße 35, 13347
Berlijn-Wedding, DE**

Constant vergezelde haar vriend.innen en kameraden van de Translocal Pipas Club voor een panelgesprek tijdens de 2024-editie van het Transmediale Festival in Berlijn.

Dit publieke gesprek bracht een netwerk van netwerken samen dat zich al vele jaren collectief organiseert voor vreugdevolle, systemische technopolitieke veranderingen.

De gezamenlijke wens van deze constellatie was het verkennen van manieren om zich te verzetten tegen de financiële, extractieve manieren van Big Tech bedrijven die zwaar profiteren van online activiteiten op de platforms die zij aanbieden, agressief nieuwe gebieden binnendringen en van elke inhoud handelswaar maken.

De infrastructuren van het Cloudregime, die nauw betrokken zijn bij militaire en gevangenis- operaties, versterken historische racistische structuren en ondersteunen nieuwe vormen van kolonisatie door middel van gedigitaliseerde onderdrukking. Aangespoord door het huidige politieke klimaat beslisten we om enkele van onze bescheiden voorstellen te delen om netwerken en politiek engagement weg te halen uit toxische Cloud-omgevingen.

Van Counter Cloud Action tot Digital Discomfort en trans*feministische servers, onze techno-disobedient praktijken zijn erop gericht om computationeel gemedieerde uitputting te ontregelen en paden te activeren die leiden naar antikoloniale technologie.

<https://transmediale.de/en/2024/event/anti-fascist-tech-tbc>

Frontier Climate: Een bugreport

Vrijdag 01 maart 2024, online

Constant nam deel aan het schrijven van een 'bugreport' over Frontier Climate op initiatief van onze partner TiTiPI.

Dit 'bugreport' was een collectieve actie tegen Frontier Climate. Frontier Climate is een consortium van Big Tech bedrijven dat is opgericht om geavanceerde marktverplichtingen (AMC) voor koolstofverwijdering te beheren. Permanente koolstofverwijdering, vroeger bekend als "negatieve emissies", verwijst naar zowel de imaginaire als de technowetenschap van een reeks processen die proberen koolstof uit de atmosfeer te verwijderen. Het is een technisch-economisch model gebaseerd op een gewelddadige mix van speculatieve berekeningen en twijfelachtige geo-engineering-praktijken. De experimentele, speculatieve en tech-oplossende belofte van permanente koolstofverwijdering is er een waarin de ondergrond de plek wordt van negatieve ophopingen en de fysieke opslagplaats van koolstof, volgens de as van verticale extractiemodellen. Wij riepen bedrijven, instellingen, gemeenschappen, wetenschappelijke laboratoria en consumenten op om hun geld, tijd, energie en vertrouwen uit deze onderneming te halen.

In plaats van betalingssystemen voor het verwijderen van koolstof, riepen we op tot een onmiddellijke stopzetting van de logistiek van het raciale kapitalisme die de extractie van fossiele brandstoffen onvermijdelijk maakt. We riepen op om te werken aan de afschaffing van de computationele infrastructuur van het Big Tech Complex, en aan de creatie van solidaire voorstellen voor andere manieren om infrastructuur uit te bouwen.

Het bugreport werd gepost op de github van Stripe, de financiële infrastructuurleverancier en enige eigenaar van Frontier Climate, maar werd enkele uren na indiening verwijderd.

Je kunt het hier lezen:

<https://titipi.org/wiki/index.php/Frontier> of in PDF-formaat: <https://titipi.org/pub/Frontier-bugreport.pdf>

Plan Atelier / Open Studio Dagen

**Zaterdag 04 mei 2024, Constant Studio,
Jetsesteenweg 388, 1081 Koekelberg**

Onze studio nam deel aan de Open Studio Dagen!

We toonden het project *Revisit Reuse*, ontwikkeld door Femke Snelting en Eva Weinmayr en ontworpen met Flo*Souad Benaddis), een ruimte vol vragen en provocaties over Free Culture en Open Access. Hoe omgaan met culturele toe-eigening, machtsverschillen en de grenzen van citeren en bronvermelding. *Revisit Reuse* bouwde aan collectieve praktijken met hergebruik als uitgangspunt.

Onze studio is een collectieve en gedeelde werkruimte waar onderzoek en praktijk met elkaar verweven worden. De studio is gevestigd in een voormalig atelier voor de productie van elektronische apparaten. De benedenverdieping wordt collectief gebruikt voor interne of externe (groeps)residenties, workshops, vergaderingen, ontwikkeling en productie. De benedenverdieping bevat een keuken, een gereedschapsopslag, een ruime tuin met fruitbomen en een werkplaats.

De eerste verdieping is verdeeld in units die gebruikt worden door verschillende kunstenaars, collectieven en onderzoekers die werken rond technologie, beeldende kunst, architectuur, textiel en stedelijke ruimte. Daarnaast verhuren we enkele flexibele plekken tegen een lager tarief. Wanneer er ruimtes beschikbaar komen, kunnen kunstenaars zich

aanmelden via een Open Oproep. De ruimte staat open voor Brusselse creatieve makers uit alle artistieke disciplines, zolang ze andere praktijken niet in de weg zitten.

Onze studio krijgt de steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

<https://www.vgc.be/wat-biedt-n-brussel/cultuur/plan-atelier>

Seamful Pedagogies | Libre Graphics Meeting 2024

Vrijdag 10 mei 2024, Activdesign, 4A rue du Bignon, 35000 Rennes, France

Onze collega Michael Murtaugh nam deel aan de Libre Graphics Meeting die plaatsvond in Rennes, Frankrijk, van 9 tot 11 mei 2024.

Als docent in mediavormgeving op een kunstacademie (Experimental Publishing, of XPUB in Rotterdam), gebruikt Michael met studenten een mix van vrije software tools en paradigma's: de commandline/BASH, python, javascript, paged.js, en het onderwijzen van zelf-hosting en server-onderhoud. Een tool als ImageMagick, hoewel aantoonbaar complex en eigenzinnig, belichaamt veel belangrijke pedagogische waarden die bijvoorbeeld ontbreken in de populaire omgeving van Processing, die zichzelf positioneert als een geïntegreerde "programmeertaal, ontwikkelomgeving en onderwijsmethodologie", ontworpen voor en door kunstenaars en ontwerpers.

In deze lezing stelde Michael een design-pedagogie met vrije software voor die de valse neutraliteit van naadloze ontwerp oplossingen verwerpt, en in plaats daarvan de naden omarmt. Deze pedagogie situeert zich binnen de onvoorspelbare omstandigheden van bestaande systemen, en werkt met technologie als grensobjecten, waarmee je diverse praktijkgemeenschappen met elkaar kan verbinden.

<https://libregraphicsmeeting.org/2024/index.html>

Nubo community dag in Antwerpen

Zaterdag 15 juni 2024, Stadsform, Stadswaag 6, 2000 Antwerpen

Een open dag die de gelegenheid bood om Nubo* te ontdekken, hulp te krijgen bij de configuratie van je smartphone, laptop of tablet en mee te denken over digitale duurzaamheid!

*Nubo is een Belgische coöperatie die online diensten aanbiedt met respect voor je privacy. Nubo is er voor iedereen, waarvoor je het ook wil gebruiken. Nubo is e-mail en online opslagruimte (de cloud), Open Source en lokaal. Meer info: <https://nubo.coop/>

Programma van de dag:

- 14u00: Wat is Nubo? Uitleg over het initiatief
- 15u00: Config party: Praktische hulp bij Nubo
- 16u00: Digitale duurzaamheid: Een eerlijk gesprek over de ecologische impact van digitale diensten. Wat bedoelen we met 'duurzaam' en hoe geeft Nubo hier invulling aan? (met een bijdrage van Constant)

<https://nubo.coop/nl/news/2025-06-05-communityday/>

XPUB Special Issue 24: On Loitering

Van 27 tot 30 juni 2024, Slash Gallery / WORM, Boomgaardsstraat 71, 3012 XA Rotterdam, Nederlands

In het laatste weekend van juni organiseren de masterstudenten van het eerste jaar van de Experimental Publishing van het Piet Zwart Instituut hun afstudeertentoonstelling bij Slash Gallery in Rotterdam.

Parallel aan de tentoonstelling stelden de studenten hun Counter-Tourist Information Center voor, het resultaat van de [Special Issue 24: On Loitering and other forms of in-situ computation](#), onder begeleiding van **Martino Morandi** van Constant.

[https://pzwiki.wdka.nl/mediadesign/ON LOITERING and other forms of in-situ computation](https://pzwiki.wdka.nl/mediadesign/ON_LOITERING_and_other_forms_of_in-situ_computation)

Constant op Fubar Festival 2024

Zondag 06 oktober 2024, verschillende locaties, Zagreb, Kroatië

Onze collega's Imane Benyecif en Martino Morandi werden uitgenodigd om deel te nemen aan het panelgesprek *Questioning Infrastructure* tijdens het Fubar Festival 2024.

Bij Constant zijn we al vele jaren bezig met het vinden van manieren om vormen van collectieve creatie met F/LOSS-software te ondersteunen en te archiveren.

Splinter is een reizende server die praktijk al vele jaren documenteert en de collectieve processen bevraagt. Het plaatst de infrastructuur die wordt gebruikt om het collectieve werk te archiveren in dezelfde ruimte waar het werk plaatsvindt, waardoor het archiefsysteem zelf leesbaar wordt voor zijn gebruikers en open staat voor verdere interventies. Met *Splinter* zetten we het gesprek voort om telkens opnieuw te bedenken hoe technisch werk en de ontwikkeling van inhoud samen kunnen groeien, en hoe tools en praktijken elkaar wederzijds kunnen vormen.

<https://fubar.space/2024/cracking-the-time-on-digital-art-archives/>

Maandagen bij DK

DK, Denemarkenstraat 70b, 1060 Sint-Gillis

Elke 2de maandag van de maand behandelen de kritische reflectiegesprekken, georganiseerd door onze partner **Tactic**, digitale onderwerpen (bv. algoritmen, surveillancekapitalisme, ecologische impact, enz.) en verkennen ze alternatieve manieren om dingen te doen (vrije en ethische tools ontdekken, smartphones unboxen, communicatie beschermen, enz.).

12/02 → Technofeminisme - Met Mathilde Saliou

11/03 → Voor een menselijke digitale code - Met Comité humain du numérique

08/04 → Burgercartografieën en collectieve cartografieën in Brussel – Met IEB, Atelier Cartographique en Technopolice

13/05 → Geschiedenis, werking en uitdagingen van elektronisch stemmen - Met PourEVA

10/06 → The Web Revealed, een leuk onderzoek naar hoe het internet werkt – Met Tharyrok

14/10 → De mobiele studio: weg uit de radiostudio's en de stad in! - Met Arthur Lacomme van Radio Panik

26/10 → AI, voorbij de mythes, de politieke kwesties die op het spel staan in kaart brengen – Met Mouvement Présence et Action Culturelles

09/12 → Digitaal Brussel? De mens voorop - Met Daniel Flinker van de vereniging Lire et Ecrire Bruxelles

<https://www.tacticasbl.be/agenda>